

SHRNU TÍ HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ

Kvalita školního stravování (vybrané aspekty, včetně dietního stravování)

System školního stravování v ČR je i v kontextu mezinárodního srovnání tradičně velmi komplexní a dobře propracovaný. Proto se na první pohled může zdát, že jeho kvalitní fungování jen tak něco neohrozí. Česká školní inspekce však identifikovala některá rizika, která ukazují na to, že určité aspekty nezanedbatelně oslabují efektivitu procesů v dané oblasti.

Inspekční činnost zaměřená na školní stravování byla realizována od října 2016 do června 2017, a to jednak prostřednictvím elektronických dotazníků vyplňovaných řediteli škol a vedoucími zařízení školního stravování, jednak na základě návštěv těchto zařízení, při nichž se uskutečňovala kontrola dodržování příslušných právních předpisů.

Česká školní inspekce tak v rámci inspekčního dotazníkového zjišťování oslovila 1 046 subjektů z celkového počtu 8 485 zařízení školního stravování (ZŠS) zapsaných do školského rejstříku a prezenčně jich zkontrolovala 1 369. V případě dotazníkového šetření se jednalo o takzvané širší subjekty, které vykonávají více činností (např. základní škola, školní jídelna a školní vývařovna), i o samostatné právní subjekty. Šetření se tak týkalo v souhrnu 868 školních jídelen, 235 školních jídelen - výdejen a 7 školních jídelen - vývařoven, přičemž některá tato zařízení byla součástí stejného širšího subjektu. Z prezenčně navštívených zařízení bylo 1 342 součástí právnických osob s více činnostmi a 27 samostatných právních subjektů.

Se svým ohodnocením je spokojena jen polovina zaměstnanců

Za dostatečné považuje personál zajištění ZŠS 86 % ředitelů škol

se školní jídelnou a 81 % vedoucích školních jídelen. Vedoucí výdejen se takto vyjádřili v 92 %, a vedoucí vývařoven dokonce ve 100 %. Dopady absence některého ze svých zaměstnanců dokáže více než polovina zařízení eliminovat, aniž by měnila vlastní provoz, a to nejčastěji zástupem a dále vyšším finančním ohodnocením za větší objem práce (častěji samostatné subjekty). **Absence** má však **dopady do nabídky** a velmi často se v takovém případě **snižuje počet nabízených jídel**, a to zejména u výdejen (42 %).

Důležitým aspektem personálního zabezpečení školního stravování je **finanční ohodnocení zaměstnanců**, jehož úroveň **významně ovlivňuje poskytování nenárokových složek platu**, tedy osobních příplatků a odměn. Zatímco odměny nejsou vypláceny průměrně v 5 % ZŠS, **osobní příplatky neposkytuje více než 30 % zařízení**. Spokojeni se svým ohodnocením jsou podle vedoucích pracovníků **zaměstnanci jen v přibližně polovině zařízení**.

Na kvalitu školního stravování má podstatný vliv dobrá informovanost, a to zejména prostřednictvím pravidelných provozních porad. Ty se uskutečňují ve zhruba dvou pětinách školních jídelen a ve třetině výdejen a vývařoven. Ani občasné porady však nepořádá 5 % školních jídelen a necelých 20 % výdejen a vývařoven, přičemž jde zpravidla

o zařízení mateřských škol. V těchto případech však nebyla zaznamenána nižší kvalita poskytovaných služeb, a to zřejmě proto, že v nich pracuje malý počet zaměstnanců.

Dalším způsobem zajištění efektivity provozu ZŠS je **účast vedoucích pracovníků na poradách vedení příslušných škol**. Účast vedoucích pracovníků ZŠS na těchto poradách přitom potvrdilo 79 % ředitelů škol, 73 % vedoucích školních jídelen, 57 % vedoucích výdejen, 83 % vedoucích vývařoven a 18 % vedoucích samostatných ZŠS.

V případě samostatných ZŠS konzultace probíhají jinými formami (např. schůzky vedoucího školní jídelny s ředitelem školy). **Nejčastěji řešenými záležitostmi na poradách jsou úhrady stravného a zajištění přiměřeného chování strávníků v jídelně.**

Odborný rozvoj zaměstnanců ZŠS je zhruba v 80 % zajišťován zejména prostřednictvím příslušných školení, ovšem **specializovaných školicích akcí se účastní jen zhruba polovina pracovníků ZŠS**. A zatímco **od zřizovatele dostává odborné informace jen něco přes desetinu zaměstnanců, pětina jich je informována obchodními zástupci dodavatelských firem**. To může představovat určité riziko, protože primárním zájmem těchto subjektů je úspěšnost jejich produktů na trhu, přičemž tomu může být podří-